

Diktatura generála Franka byla jednou z prvních svého druhu v Evropě a systém jejího fungování mohl být jistě inspirací pro právní systémy celé řady dalších obdobných režimů. V diplomové práci jsem se pokusila shrnout základní body právního vývoje Španělska v období frankistického režimu. Opírala jsem se při tom především o soubor základních zákonů jako páteř jeho právního řádu.

Pro Frankův autoritarismus jsou charakteristické následující atributy:

- soustředění státní moci v rukou jednotlivce
- omezení politické plurality
- omezené občanské svobody, potírání regionálního nacionalismu
- unikátní systém právního zakotvení režimu
- národní syndikalismus
- schopnost adaptability

Frankův režim byl především osobní diktaturou, od čehož se odvíjí veškeré ostatní závěry. Pozice vůdce byla po celé období režimu zcela neotřesitelná a fakticky ve svých rukou soustřeďovala veškerou moc. Role *caudilla* byla neustále potvrzována ve všech zákonech. Po Frankově smrti se ukázalo, jak úzce s ním byl režim spjat.

V souvislosti s téměř neomezenou mocí *caudilla* docházelo pochopitelně k vychýlení dělby moci na úkor nositele moci zákonodárné a nezávislosti justice. Potlačovány byly odlišné názory na chod státu. Poslušnost obyvatelstva byla zajišťována omezením občanských práv.

Z ústavněprávního hlediska je ale nejvýraznějším rysem frankistického režimu jeho unikátní model institucionálního zakotvení státu. Běžný typ monolegální ústavy byl nahrazen souborem základních zákonů, v němž se jednotlivé zákony zabíraly konkrétními právními instituty a řešily tak postupně a pouze po částech jednotlivé oblasti fungování státu. Jednalo se

o soustavu sedmi zákonů, které byly vydávány postupně v rozmezí téměř třiceti let. Pro Frankův režim je tak charakteristické dlouhé období bez formálního zakotvení vztahů mezi nejvyššími orgány státu.

Tato Frankova liknavost při institucionalizaci režimu mu usnadnila proplovat politickými vodami poválečné Evropy. Prapůvodní přátelství se zeměmi Osy bylo zapomenuto a díky rozdělení světa železnou oponou se Frankovu Španělsku podařilo navázat kontakty s demokratickým Západem, a získat tak všeobecné uznání svého režimu. Z navázaných vztahů dokázal ale vytěžit ještě mnohem více. Do země začaly proudit rozsáhlé zahraniční investice, které nastartovaly hospodářský „zázrak“ šedesátých let. Zvyšující se životní úroveň obyvatelstva významně napomohla k prodloužení nastoleného režimu, jak předpokládali technokraté. Jimi zavedené reformy pak přispěly po ekonomické stránce k hladké transformaci režimu v moderní demokratický stát.

Syndikalistické uspořádání výrobního procesu, tak typické pro prvopočátky režimu, bylo během šedesátých let významně pozměněno a je možné prohlásit, že vize korporativisticky uspořádané a fungující společnosti nebyla bezvýhradně naplněna.

Obecně lze v kontextu španělských dějin konstatovat, že ačkoli snad byla Frankova doba v jistých ohledech přínosem, nelze opominout fakt, že přes všechny liberalistické tendence se stále jednalo o autoritativní režim se všemi zápory, které z této formy vlády vyplývají.